

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на финансите	Нормативен акт: Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс
За включване в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за периода: 1 юли - 31 декември 2019 г.	Дата: 17.09.2019 г.
Контакт за въпроси: Брайко Ташенов, главен експерт, отдел „Процесуално законодателство“, Дирекция „Данъчна политика“, Министерство на финансите Надалина Младенова, главен експерт, отдел „Процесуално законодателство“, Дирекция „Данъчна политика“, Министерство на финансите	Телефон: 9859-28-84 9859-28-76
1. Дефиниране на проблема: Действащата към момента правна уредба не обезпечава изпълнението на изискванията на Директива (ЕС) 2018/822 на Съвета от 25 май 2018 година за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане, свързана с подлежащите на оповестяване трансгранични договорености. Директива (ЕС) 2018/822 е приета от Съвета на ЕС на 25 май 2018 г. и следва да бъде въведена в българското законодателство в срок до 31 декември 2019 г. Държавите членки срещат все по-големи трудности да противодействат на свиването на националните данъчни основи, дължащо се на различни форми на данъчно планиране (данъчни схеми), които през последните години стават изключително сложни и често извличат полза от повишената мобилност на капитали и хора във вътрешния пазар. Използваните данъчни схеми обикновено се разработват в различни юрисдикции и се използват за пренасочване на облагаемата печалба към юрисдикции с по-благоприятен данъчен режим или водят до цялостно намаляване на данъчните задължения на данъчно задълженото лице. В резултат на това държавите членки често търпят значителен спад в данъчните приходи, което ги възпрепятства да провеждат благоприятстващи растежа данъчни политики. Поради това е изключително важно данъчните органи на държавите членки да получават изчерпателна и относима информация за данъчни схеми с потенциален риск от избягване на данъчно облагане и за потенциално агресивно данъчно планиране. Тази информация ще позволи на органите да противодействат на вредните данъчни практики, като извършват подходяща оценка на риска, предложат отстраняването на пропуски и недостатъци в	

нормативната уредба, и засилят данъчния контрол.

В тази връзка и с оглед необходимостта от пълно хармонизиране на националното законодателство с европейското право следва да бъде изготвен законопроект за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, с който се въвеждат правилата на Директива (ЕС) 2018/822 на Съвета от 25 май 2018 година за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане, свързана с подлежащите на оповестяване трансгранични договорености.

Директивата изисква задължително предоставяне на информация относно данъчни схеми с потенциален риск от избягване на данъчно облагане, което е в съответствие и с Мярка 12 от Плана BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) относно прилагане на мерки срещу свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

С проекта се предвижда въвеждане в националното законодателство на разпоредбите на Директива (ЕС) 2018/822 на Съвета от 25 май 2018 година за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане, свързана с подлежащите на оповестяване трансгранични договорености. Директивата изисква консултантите, а в определени случаи и самите данъчно задължени лица, да разкриват информация за трансгранични данъчни схеми, потенциално свързани с агресивно данъчно планиране, чрез предоставянето ѝ на съответния компетентен орган. Държавите членки трябва периодично да обменят помежду си получената информация за тези данъчни схеми. Република България трябва в срок до 31 декември 2019 г. да приведе националното си законодателство в съответствие с разпоредбите на директивата.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не може да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт, както и анализи за изпълнението на политиката.

2. Цели:

С приемането на промените, предложени в проекта на Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс се предвижда постигането на следните основни цели:

- Привеждане на националното законодателство в съответствие с правото на

Европейския съюз;

➤ Органите по приходите ще получават изчерпателна и относима информация за трансгранични данъчни схеми с потенциален риск от избягване на данъчно облагане, чрез която ще могат да противодействат на вредните данъчни практики, като извършват подходяща оценка на риска, предложат отстраняването на пропуски и недостатъци в нормативната уредба и засилят данъчния контрол.

➤ Ще се противодейства на пренасочването на облагаема печалба на данъчно задължени лица към юрисдикции с по-благоприятен данъчен режим и ще се предотврати свиването на облагаемата данъчна основа;

➤ Постигане на по-добро административно сътрудничество между данъчните администрации на държавите членки;

➤ Повишаване на доверието на данъчно задължените лица в данъчната система с оглед насърчаване на доброволното спазване на данъчното законодателство и въздържането им от използване на схеми за агресивно данъчно планиране.

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

➤ Консултанти, които изготвят, предлагат на пазара, организират или управляват прилагането или предоставят за прилагане трансгранична данъчна схема с потенциален риск от избягване на данъчно облагане или са поели задължение да предоставят пряко или чрез други лица помощ, съдействие или консултация по отношение на тези дейности, свързани с трансгранична данъчна схема;

➤ Данъчно задължени лица, на които е предоставена за прилагане трансгранична данъчна схема с потенциален риск от избягване на данъчно облагане, има готовност да я приложи или е изпълнило първата стъпка от данъчната схема;

➤ Националната агенция за приходите.

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

4. Варианти на действие:

При този нормативен акт са разгледани следните два варианта на действие:

Вариант за действие 0 - „Без действие“

В случай, че не бъде приет законопроектът за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, националното законодателство ще е в противоречие с правото на Европейския съюз. В резултат на неприемането на проектозакона ще бъде стартирана процедура по нарушение на европейското право поради нетранспонирането на Директива (ЕС) 2018/822. Освен това приходната администрация няма да получава информация за трансгранични данъчни схеми с потенциален риск от избягване на данъчно облагане и няма да може да

противодействия на различните форми на агресивно данъчно планиране.

Вариант за действие 1 – „Приемане на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и за внасянето му за приемане от Народното събрание.“ С приемането на този вариант на действие националното законодателство ще е в съответствие с правото на Европейския съюз. В ДОПК ще бъдат въведени разпоредби, според които приходната администрация ще получава информация за трансгранични данъчни схеми с потенциален риск от избягване на данъчно облагане от задължените за това лица - консултанти или данъчно задължени лица. Тази информация ще позволи на органите да противодействат на вредните данъчни практики, като извършват подходяща оценка на риска, предложат отстраняването на пропуски и недостатъци в нормативната уредба и засилят данъчния контрол. Освен това по реда на автоматичния обмен на информация изпълнителният директор на Националната агенция за приходите, който е компетентен орган по смисъла на ДОПК, ще получава информация за подобни данъчни схеми, разработени или прилагани в други държави членки, които биха могли да имат отражение върху данъчните приходи на Република България.

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „Без действие“.

5. Негативни въздействия:

При Вариант за Действие 0 „Без действие“ – националното законодателство няма да се приведе в съответствие с правото на Европейския съюз. В ДОПК няма да бъдат въведени разпоредби, според които приходната администрация ще получава информация за трансгранични данъчни схеми с потенциален риск от избягване на данъчно облагане. По този начин органите няма да имат възможност да реагират на изброените в Приложение IV към Директивата вредни данъчни практики, като извършват подходяща оценка на риска, предложат отстраняването на пропуски и недостатъци в нормативната уредба и засилят данъчния контрол.

При Вариант за Действие 1 - не се очакват негативни въздействия от приемането на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

6. Положителни въздействия:

При Вариант за Действие 0 „Без действие“ - не се очакват положителни въздействия от неприемането на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

При Вариант на Действие 1:

- Ще се приведе националното законодателство в съответствие с правото на Европейския съюз;
- Органите по приходите ще получават изчерпателна и относима информация за трансгранични данъчни схеми с потенциален риск от избягване на данъчно облагане, чрез която ще могат да извършват подходяща оценка на риска, да предложат отстраняването на пропуски и недостатъци в нормативната уредба и да засилят данъчния контрол;
- Ще се противодейства на пренасочването на облагаема печалба на данъчно задължените лица към юрисдикции с по-благоприятен данъчен режим и ще се предотврати свиването на облагаемата данъчна основа;
- Ще се постигне по-добро административно сътрудничество между данъчните администрации на държавите членки;
- Ще се повиши доверието на данъчно задължените лица в данъчната система с оглед насърчаване на доброволното спазване на данъчното законодателство и въздържането им от използване на схеми за агресивно данъчно планиране.

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

7. Потенциални рискове:

Не са идентифицирани потенциални рискове при реализирането на Вариант 1 - приемане на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Напротив, неприемането на проекта може да доведе до сериозни финансови санкции за България, в случай че Директива (ЕС) 2018/822 не бъде въведена в българското законодателство и Европейската комисия открие процедура за нарушение на правото на ЕС.

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

Ще се повиши

Ще се намали

Няма ефект

Консултантите и/или данъчно задължените лица, които използват определени трансгранични данъчни схеми с потенциален риск от избягване на данъчно облагане ще трябва да докладват информация за тях пред изпълнителния директор на Националната агенция за приходите. Тъй като се очаква това задължение да обхване малък брой лица, на практика няма да се стигне до повишена административна тежест за физическите и юридическите лица. Характерът на предоставяната информация предполага, че хипотезите, в които би възникнало задължение за оповестяването ѝ, са силно ограничени, а дори и в случаите, когато такава възникне, информацията е вече налична при лицата и не се налага нейното изготвяне само за целите на автоматичния обмен. Предвижда се създаването на електронна услуга на интернет страницата на Националната агенция за приходите, където информацията да бъде предоставяна в предварително дефинирани полета. В този смисъл за лицата няма да възникне

необходимост да правят допълнителни разходи за изпълнението на вменените задължения.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

С приемането на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс не се създават нови регулаторни режими, както и не се засягат съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

С приемането на проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс не се създават нови регистри.

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те.....

10. Как въздейства актът върху микро, малките и средните предприятия (МСП)?

X Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Няма ефект

Задължени лица за предоставяне на информация за трансгранични данъчни схеми са преди всичко консултанти, които изготвят, предлагат на пазара, организират или управляват прилагането или предоставят за прилагане трансгранична данъчна схема с потенциален риск от избягване на данъчно облагане или оказват помощ, съдействие или консултация по отношение на такива дейности, и които в голям брой случаи ще попаднат в кръга на микро, малките и средните предприятия. Характерът на предоставяната информация предполага, че хипотезите, в които би възникнало задължение за предоставянето ѝ, са силно ограничени, предвид което не се очаква лицата да бъдат засегнати съществено от измененията и допълненията в ДОПК. Дори и в случаите, когато такова задължение възникне, информацията е вече налична при лицата и не се налага нейното изготвяне само за целите на автоматичния обмен. Освен това се предвижда създаването на електронна услуга на интернет страницата на Националната агенция за приходите, където информацията да бъде предоставяна в предварително дефинирани полета. В този смисъл за лицата няма да възникне необходимост да правят допълнителни разходи за изпълнението на вменените задължения. Същото се отнася и за данъчно задължените лица, за които евентуално би възникнало задължение за предоставяне на информация в ограничените хипотези, предвидени в закона (данъчно задължените лица следва да предоставят информация за данъчни схеми само когато по схемата няма консултант или консултантът е освободен от задължението за предоставяне).

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

Да

X Не

12. Обществени консултации:

Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове по проекта на акт ще бъдат проведени обществени консултации като законопроектът за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, мотивите към него,

предварителната оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ ще бъдат публикувани на Портала за обществени консултации и на Интернет страницата на Министерството на финансите.

Проектът на акт ще се съгласува с всички министри и с дирекциите от администрацията на Министерския съвет, с чиято функционална компетентност е свързан, в съответствие с чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

Със законопроекта се предвижда транспонирането в българското законодателство на правилата на Директива (ЕС) 2018/822 на Съвета от 25 май 2018 година за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане, свързана с подлежащите на оповестяване трансгранични договорености.

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност:

Людмила Петкова, Директор на Дирекция „Данъчна политика“

Дата:

Подпис: